

10. CULTURĂ ȘI SPORT КУЛЬТУРА И СПОРТ CULTURE AND SPORT

10.1. Cultură Культура Culture

Cuprins / Содержание / Contents

	Pagina Страница Page
Sursa datelor / Источник данных / Data source	192
Surse administrative / Административные источники / Administrative sources	192
Precizări metodologice / Методологические пояснения / Methodological notes	193
Tabele: / Таблицы: / Tables:	
10.1.1. Editarea cărților și broșurilor, revistelor și ziarelor	194
<i>Выпуск книг и брошюр, журналов и газет</i> <i>Printed books and brochures, magazines and newspapers</i>	
10.1.2. Biblioteci publice, pe medii	194
<i>Общедоступные библиотеки, по типу местности</i> <i>Public libraries, by area</i>	
10.1.3. Indicatorii privind activitatea bibliotecilor publice, pe medii	195
<i>Показатели деятельности общедоступных библиотек, по типу местности</i> <i>Activity indicators of public libraries, by area</i>	
10.1.4. Instalații cinematografice	196
<i>Киноустановки</i> <i>Film installations</i>	
10.1.5. Muzee	196
<i>Музеи</i> <i>Museums</i>	
10.1.6. Teatre și instituții muzicale	196
<i>Театры и музыкальные учреждения</i> <i>Theatres and musical institutions</i>	
10.1.7. Case și cămine de cultură, pe medii	197
<i>Дома культуры по типу местности</i> <i>Cultural centres, by area</i>	

Sursa datelor

Rapoartele statistice privind activitatea teatrelor, organizațiilor concertistice de impresariat, colectivelor artistice profesionale și de amatori, muzeelor, întreprinderilor de servicii de difuzare a filmelor.

Источник данных

Статистические отчеты о деятельности театров, концертно-продюсерских организаций, профессиональных и самостоятельных художественных коллективов, музеев, предприятий по киновидео-обслуживанию.

Data source

Statistical reports on theatres' activity, concert impresario organizations, professional and amateur artistic groups, museums, institutions of movie broadcasting services.

Surse administrative

Datele Ministerului Educației, Culturii și Cercetării privind activitatea caselor și căminelor de cultură (centrelor comunitare), bibliotecilor, școlilor de muzică pentru copii, școlilor de arte și arte plastice.

Datele Camerei Naționale a Cărții privind editarea cărților, broșurilor, revistelor și ziarelor, editarea literaturii didactice.

Административные источники

Данные Министерства образования, культуры и исследований о деятельности домов культуры (коммунитарных центров), библиотек, детских музыкальных школ, художественных школ и школ искусств.

Данные Национальной книжной палаты о выпуске книг, брошюр, журналов и газет, издании учебной литературы.

Administrative sources

Data from the Ministry of Education, Culture and Research on culture houses' and club's activity (community centres), libraries, children musical schools, art and fine arts schools.

Data from the National Book Chamber on books, brochures, magazines and newspapers edition, the edition of didactic literature.

Precizări metodologice

Biblioteca publică – bibliotecă enciclopedică ce servește întreaga populație a unei comunități locale sau regionale și care este, de obicei, finanțată integral sau parțial din fonduri publice.

Pe lângă întreprinderi, instituții de învățământ superior, alte instituții, de asemenea, există biblioteci științifice, de studii, tehnice și alte biblioteci speciale.

Utilizator activ – persoană care a utilizat în cursul anului de referință serviciile și facilitățile bibliotecii.

Carte – publicație neperiodică care are cel puțin 49 pagini.

Broșură – publicație neperiodică cu un număr de la 5 până la 48 pagini.

Ziar – publicație cotidiană sau având o periodicitate mai mare în care se publică știri, informații, comentarii privind cele mai recente evenimente naționale sau internaționale: politice, sociale, culturale, profesionale, sportive etc.

Revistă – publicație periodică care conține articole sau referate de interes general sau unele de specialitate din diverse domenii: legislație, politică, economie, cultură, filozofie, tehnică, medicină, modă, sport etc.

În indicatorii privind teatrele sunt incluse datele referitoare la rețeaua și activitatea colectivelor profesionale.

Методологические пояснения

Общедоступная библиотека – универсальная библиотека, обслуживающая население местного или регионального сообществ и, как правило, полностью или частично финансируется из государственного бюджета.

При предприятиях, высших учебных заведениях, других учреждениях имеются также научные, учебные, технические и другие специальные библиотеки.

Активный читатель – читатель, который на протяжении отчетного года воспользовался услугами библиотеки.

Книга – неperiodическое издание объемом как минимум 49 страниц.

Брошюра – неperiodическое издание объемом от 5 до 48 страниц.

Газета – ежедневное издание или с большей периодичностью, содержащее новости, оперативную информацию или комментарии относительно самых актуальных национальных и международных событий: политических, социальных, культурных, профессиональных, спортивных и др.

Журнал – периодическое издание, содержащее статьи общего значения или специализированные из разных областей: законодательства, политики, экономики, культуры, философии, техники, моды, спорта и др.

В показатели по театрам включены данные, относящиеся к сети и работе профессиональных коллективов.

Methodological notes

Public Library – an encyclopedic library, which serves a local or regional community, and is usually financed in whole or in part out of public funds.

Scientific, study, technical and other specialized libraries exist nearby the enterprises, higher educational institutions, colleges and other institutions.

Active user (reader) – person who made use of library's services and facilities during the reference year.

Book – an occasional publication of at least 49 pages.

Brochure – an occasional publication of 5-48 pages.

Newspaper – a daily publication or with higher periodicity, issuing news, information, comments on the most recent national and international events of political, social, cultural, vocational, sport, etc.

Magazine – a periodical on a subject of general interest or specialized from various fields: legislation, policy, economy, culture, philosophy, technique, medicine, fashion, sport, etc.

Indicators on theatres include the data on the work of professional collectives and their interdependence.

10.1.1. Editarea cărților și broșurilor, revistelor și ziarelor

Выпуск книг и брошюр, журналов и газет

Printed books and brochures, magazines and newspapers

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Cărți și broșuri / Книги и брошюры / Books and brochures								
Numărul de cărți și broșuri (unități de tipar) Число книг и брошюр (печатных единиц) Number of books and brochures (printed units)	1 300	2 386	2 366	2 700	2 550	2 655	2 500	2 200
Tiraj, mii ex. Тираж, тыс. экз. Edition, thou. copies	500	2 443	2 917	2 210	2 303	2 495	2 003	1 839
Reviste și alte publicații periodice¹ Журналы и другие периодические издания ¹ Magazines and other periodicals ¹								
Numărul de reviste și alte publicații periodice Число журналов и других периодических изданий Number of magazines and other periodicals	99	191	245	216	208	176	205	189
Tiraj anual, mii ex. Годовой тираж, тыс. экз. Annual edition, thou. copies	3 700	7 001	2 928	2 716	2 134	1 024	1 516	1 269
Ziare / Газеты / Newspapers								
Numărul de ziare (publicații) Число газет (изданий) Number of newspapers (editions)	176	210	207	153	130	131	126	122
Tiraj unic, mii ex. Разовый тираж, тыс. экз. Single edition, thou. copies	1 000	1 213	1 579	1 012	973	1 577	1 053	1 098
Tiraj anual, mii ex. Годовой тираж, тыс. экз. Annual edition, thou. copies	43 000	44 442	50 138	33 827	25 286	32 093	39 639	24 440

¹ Inclusiv culegeri și buletine editate periodic / Включая сборники и бюллетени, выходящие периодически / Including periodical compilations and bulletins

10.1.2. Biblioteci publice, pe medii

Общедоступные библиотеки, по типу местности

Public libraries, by area

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Total / Всего / Total								
Numărul de biblioteci Число библиотек Number of libraries	1 419	1 389	1 380	1 353	1 343	1 338	1 334	1 326
Cărți și reviste, mil. ex. Книги и журналы, млн. экз. Books and magazines, mio. copies	19,1	17,5	17,0	16,6	16,3	16,2	16,0	16,0
Localități urbane / Городская местность / Urban area								
Numărul de biblioteci Число библиотек Number of libraries	204	169	162	158	155	154	155	156
Cărți și reviste, mil. ex. Книги и журналы, млн. экз. Books and magazines, mio. copies	8,8	7,9	7,7	7,6	7,5	7,0	7,5	7,4

10.1.3. Indicatorii privind activitatea bibliotecilor publice, pe mediiПоказатели деятельности общедоступных библиотек, по типу местности
Activity indicators of public libraries, by area

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Total / Всего / Total								
Utilizatori, mii Читатели, тыс. Readers, thou.	1 046	1 654	839	840	833	810	796	785
Vizite, mii Посещений, тыс. Visits, thou.	...	10 170	8 254	8 197	8 192	7 821	7 482	7 204
Cărți și reviste eliberate, mil. ex. Выдано книг и журналов, млн. экз. Books and magazines lent, mio. copies	21,2	24,3	20,4	17,2	15,7	12,8	12,1	11,7
Cărți și reviste, în medie pe o bibliotecă, mii ex. Книги и журналы в среднем на одну библиотеку, тыс. экз. Books and magazines, in average per one library, thou. copies	13,4	12,6	12,3	12,3	12,2	11,6	12,0	11,9
Cărți și reviste, în medie pe un utilizator Книги и журналы в среднем на одного читателя Books and magazines, in average per one reader	18	11	20	20	20	19	20	20
Utilizatori, în medie pe o bibliotecă Читателей в среднем на одну библиотеку Readers, in average per one library	737	1 191	608	621	620	606	596	592
Cărți și reviste eliberate, în medie pe un utilizator Выдано книг и журналов в среднем на одного читателя Books and magazines lent, in average per one reader	20	15	24	20	20	16	15	15
Localități urbane / Городская местность / Urban area								
Utilizatori, mii Читатели, тыс. Readers, thou.	511	939	341	367	363	346	339	348
Vizite, mii Посещений, тыс. Visits, thou.	...	6 038	3 872	3 663	3 578	3 138	2 925	2 871
Cărți și reviste eliberate, mil. ex. Выдано книг и журналов, млн. экз. Books and magazines lent, mio. copies	12,7	15,7	11,9	9,4	8,1	5,7	5,4	5,3
Cărți și reviste, în medie pe o bibliotecă, mii ex. Книги и журналы в среднем на одну библиотеку, тыс. экз. Books and magazines, in average per one library, thou. copies	43,2	46,5	47,5	48,1	48,8	45,4	48,3	47,6
Cărți și reviste, în medie pe un utilizator Книги и журналы в среднем на одного читателя Books and magazines, in average per one reader	17	8	23	21	21	20	22	21
Utilizatori, în medie pe o bibliotecă Читателей в среднем на одну библиотеку Readers, in average per one library	2 505	5 556	2 106	2 323	2 339	2 249	2 183	2 234
Cărți și reviste eliberate, în medie pe un utilizator Выдано книг и журналов в среднем на одного читателя Books and magazines lent, in average per one reader	25	17	35	25	22	17	16	15

10.1.4. Instalații cinematograficeКиноустановки
Film installations

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Instalații cinematografice (la sfârșitul anului) Киноустановки (на конец года) Film installations (end-year)	104	57	30	14	12	11	11	10
Spectatori ai reprezentațiilor cinematografice, mii Посещений киносеансов, тыс. Visitors of cinema shows, thou.	22	1 083	438	429	425	610	485	687
Spectatori ai reprezentațiilor cinematografice, în medie la 1000 locuitori Посещений киносеансов в среднем на 1000 жителей Visitors of cinema shows, in average per 1000 inhabitants	...	...	...	152	153	223	181	260

10.1.5. Muzeu¹Музеи¹
Museums¹

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Total (inclusiv filiale) Всего (включая филиалы) Total (including affiliated representatives)	70	83	106	123	123	126	127	127
Vizite, mii Посещений, тыс. Visitors, thou.	500,0	800,0	994,8	990,4	836,2	757,8	759,5	794,1
Vizite la 1000 locuitori Посещений на 1000 жителей Visitors per 1000 inhabitants	....	...	...	351	301	278	283	301

¹Începând cu anul 2010 în registrul muzeelor au fost incluse muzeele din subordinea autorităților publice locale și altor ministere / Начиная с 2010 года в регистр музеев были включены музеи находящиеся в подчинении местных органов власти и других министерств / Starting with 2010 museums subordinated to the local authorities and other ministries were included in the register of museums

10.1.6. Teatre și instituții muzicaleТеатры и музыкальные учреждения
Theatres and musical institutions

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Teatre / Театры / Theatres	13	15	15	16	16	16	16	16
Filarmonică / Филармония / Philharmonic	1	1	1	1	1	1	1	1
Organizații concertistice Концертные организации Concert organizations	5	5	5	5	5	5	5	5
Spectacole și concerte Спектакли и концерты Performances and concerts								
Teatre / Театры / Theatres	1 310	2 117	2 830	3 025	2 879	2 652	2 432	2 483
Filarmonică / Филармония / Philharmonic	48	70	113	142	138	165	155	151
Organizații concertistice Концертные организации Concert organizations	132	189	239	199	166	133	178	178

Continuare / Продолжение / Continued

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Spectatori, mii Посещений, тыс. Visitors, thou.								
Teatre / Театры / Theatres	217	368	363	415	414	395	353	346
Filarmonică / Филармония / Philharmonic	5	11	37	28	23	32	21	23
Organizații concertistice Концертные организации Concert organizations	67	166	136	108	86	73	100	100
Spectatori la 1000 locuitori Посещений на 1000 жителей Visitors per 1000 inhabitants								
Teatre / Театры / Theatres	....	....	....	147	156	145	137	131
Filarmonică / Филармония / Philharmonic	....	....	....	10	8	12	8	9
Colective artistice profesioniste Профессиональные художественные коллективы Professional artistic collectives	....	....	....	38	31	27	37	38

10.1.7. Case și cămine de cultură, pe mediiДома культуры по типу местности
Cultural centres, by area

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Total / Всего / Total								
Numărul de case și cămine de cultură Число домов культуры Number of cultural centres	1245	1223	1 228	1 218	1 219	1 219	1 216	1 216
Locuri în sălile de spectacole și conferințe, mii Мест в зрительных и лекционных залах, тыс. Places in performance and lecture halls, thou.	355	340	335	332	331	336	338	334
Localități urbane / Городская местность / Urban area								
Numărul de case și cămine de cultură Число домов культуры Number of cultural centres	96	75	76	80	81	80	80	81
Locuri în sălile de spectacole și conferințe, mii Мест в зрительных и лекционных залах, тыс. Places in performance and lecture halls, thou.	40	34	33	34	35	33	33	33

10.2. Sport

Спорт

Sport

Cuprins / Содержание / Contents

	Pagina Страница Page
Sursa datelor / Источник данных / Data source	198
Precizări metodologice / Методологические пояснения / Methodological notes	198
Tabele: / Таблицы: / Tables:	
10.2.1. Construcții sportive	199
<i>Спортивные сооружения</i> <i>Sport premises</i>	
10.2.2. Numărul de persoane care practică sportul în secții sportive (grafic)	199
<i>Численность лиц занимающихся спортом в спортивных секциях (график)</i> <i>Number of persons who practice sport in sport sections (diagram)</i>	
10.2.3. Școli sportive pentru copii și tineret	200
<i>Детско-юношеские спортивные школы</i> <i>Sport schools for children and youth</i>	

Sursa datelor

Datele Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

Источник данных

Данные Министерства образования, культуры и исследований.

Data source

Data from the Ministry of Education, Culture and Research.

Precizări metodologice

Construcțiile sportive, centrele de cultură fizică și de întremare a sănătății sunt prevăzute pentru activitățile didactice și de antrenament, de întremare a sănătății și pentru competiții. Sunt amplasate aparte

sau fac parte din complexe, corespund regulamentelor de competiții pe genuri de sport și sunt înregistrate de direcțiile (secțiile) pentru învățământ, tineret și sport (pașaportizate sau cu fișe speciale).

Методологические пояснения

Спортивные сооружения и физкультурно-оздоровительные центры предназначены для учебно-тренировочных и оздоровительных занятий и соревнований. Расположены самостоятельно или входят в комплексные сооружения,

отвечают правилам соревнований по определенному виду спорта и зарегистрированы в соответствующих управлениях (отделах) образования, молодежи и спорта (имеющие паспорта или учетные карточки).

Methodological notes

Sport premises, gymnastic and health improvement centres are provided for training and didactic activities for health improvement and competitions. They are placed separately or in complexes and correspond

to competition regulations by sport and are registered in the Directions for Education, Youth and Sports (documented or with special cards).

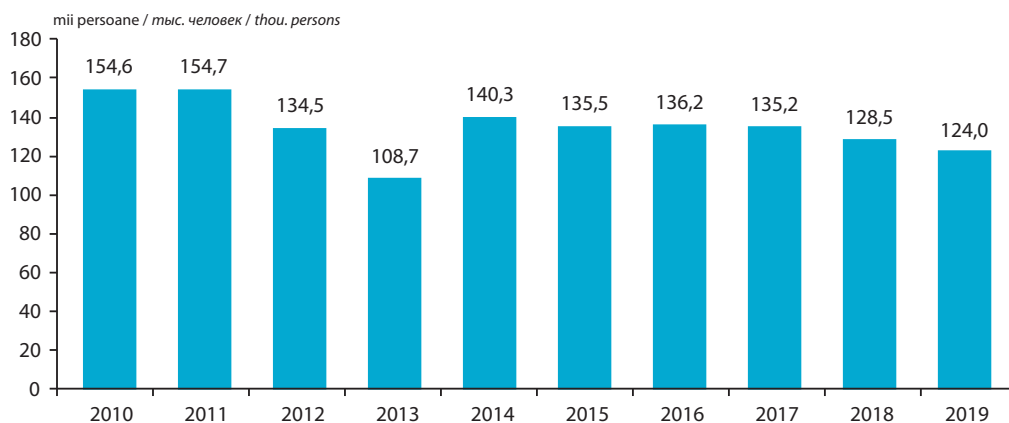
10.2.1. Construcții sportive

Спортивные сооружения
Sport premises

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Construcții sportive – total Спортивные сооружения – всего Sport premises – total	4 842	4 808	4 891	4 806	4 762	4 694	4 549	4 268
din care: / в том числе: / of which:								
Stadioane cu tribune pentru 500 locuri și peste Стадионы с трибунами на 500 мест и более Stadiums with stands for 500 places and over	49	47	52	50	50	52	55	54
Construcții sportive de plan (terenuri și câmpuri) Плоскостные спортивные сооружения (площадки и поля) Flat sport premises (grounds and fields)	3 186	3 017	3 019	3 026	3 028	2 993	2 856	2 646
Săli sportive / Спортивные залы / Gymnasiums	1 225	1 229	1 274	1 268	1 262	1 263	1 218	1 185
Bazine de înot Плавательные бассейны Swimming pools	34	22	25	25	25	25	25	25
Încăperi construite suplimentar, adaptate pentru practicarea culturii fizice și sportului Встроенные, приспособленные помещения для занятий физической культурой и спортом Auxiliary premises, equipped rooms for gymnastic and sport	348	533	521	437	397	361	395	358

10.2.2. Numărul de persoane care practică sportul în secții sportive

Численность лиц занимающихся спортом в спортивных секциях
Number of persons who practice sport in sport sections

10.2.3. Școli sportive pentru copii și tineret

Детско-юношеские спортивные школы
Sport schools for children and youth

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Numărul de școli sportive <i>Число спортивных школ</i> <i>Number of sport schools</i>	77	85	86	92	94	94	98	99
Numărul de sportivi în grupe, mii <i>Численность спортсменов в группах, тыс.</i> <i>Number of sportsmen in groups, thou.</i>	29,4	33,6	33,8	34,4	35,6	36,0	37,3	37,1
începători <i>начальной подготовки</i> <i>preparatory</i>	17,9	19,8	18,4	18,7	19,4	19,2	20,1	20,0
avansați <i>учебно-тренировочных</i> <i>advanced</i>	10,6	12,9	14,7	14,9	15,3	15,8	16,2	15,9
de măiestrie sportivă <i>спортивного совершенства</i> <i>skilled</i>	0,7	0,8	0,7	0,8	0,9	0,7	0,8	1,0
de măiestrie sportivă superioară <i>высшего спортивного совершенства</i> <i>high skilled</i>	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Sportivi pregătiți: <i>Подготовлено спортсменов:</i> <i>Trained sportsmen:</i>								
candidat în maestri ai sportului <i>кандидат в мастера спорта</i> <i>candidate in Master of Sports</i>	161	120	123	123	168	243	88	287
maestru al sportului <i>мастер спорта</i> <i>Master of Sports</i>	57	72	70	77	129	140	67	186
maestru internațional al sportului <i>мастер спорта международного класса</i> <i>international Master of Sports</i>	23	8	8	6	10	30	11	31
maestru emerit al sportului <i>заслуженный мастер спорта</i> <i>merited Master of Sports</i>	...	...	11	16	25	25	25	30
Numărul de antrenori <i>Численность тренеров</i> <i>Number of coaches</i>	727	815	953	1 121	1 325	1 372	1 153	1 281